

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نوشتۀ: جرمن فارین پالیسی
فرستندۀ: نسرين معروفی
۰۵ جنوری ۲۰۲۳

تولیدکنندگان گرسنگی

کارشناسان پیش بینی کرده بودند که کمبود کود ممکن است منجر به رکود تولید مواد غذایی در افریقا شود آن هم به میزان ۲۰ درصد یا حتی بیشتر. بنابر گزارش برنامه غذایی (WFP) ملل متحد، در ۸۲ کشوری که این سازمان فعال است، از جمله چندین کشور افریقائی- جنگ در اوکراین و تحریمهای غرب حدود ۷۰ میلیون نفر را به جمعیت کثیر کسانی که در حال حاضر از ناامنی حاد غذایی رنج می‌برند اضافه کرده است

پس از یک تحریم هشت ماهه، اتحادیه اروپا موانع ارسال کودهای روسیه به افریقا را برمی‌دارد. این محاصره اقتصادی تا همین اکنون هم گرسنگی را در این قاره وخیم‌تر کرده است.

پس از یک محاصره اقتصادی هشت‌ماهه، اتحادیه اروپا موانع را حذف می‌کند تا کودهای کیمیائی حیاتی روسیه روانه کشورهای افریقائی شوند. مطابق با داده‌های ملل متحد، به دلیل نبود کود کیمیائی، برداشت غلات امسال در سطح جهانی، همین حالا هم ۲.۴ درصد کاهش داشته است. این رقم طبق پیش‌بینی‌ها انتظار می‌رود که سال آینده دچار نزول بیشتری شده و به ۲۰ درصد برسد. دلیل اصلی این امر این است که به واسطه تحریمهای اتحادیه اروپا، کودهای کیمیائی روسیه، دیگر امکان رسیدن به کشورهای افریقائی را ندارند. روسیه یکی از بزرگترین تولیدکنندگان کود کیمیائی در دنیاست. اگرچه اتحادیه اروپا به علناً این قضیه را تکذیب می‌کند، اما اکنون به صورت تلویحی بر اهمیت این امر تأکید کرده است. قبل از تصمیم روز پنجشنبه بر سر تغییر ساختار تحریمها، این که تحریمهای موجود مانع ورود کود به افریقا شده مطرح شده بود. در آینده، کشورهای اتحادیه اروپا مجاز به کاهش اقدامات تنبیهی علیه چندین میلیارد روسی هستند، در صورتی که این امر باعث تسهیل عرضه کودهای روسیه به کشورهای افریقائی شود. پولند و کشورهای بالتیک که مبارزه با روسیه برایشان نسبت به مبارزه با گرسنگی در افریقا اولویت دارد، به شدت مخالفت خود را با این موضوع ابراز کرده‌اند.

تحریمهای تناقض‌آمیز

تحریمهای تأثیرگذار بر صادرات کود کیمیائی روسیه از جانب اتحادیه اروپا بر دو مؤلفه استوار است. اولی تمامی مقوله صادرات را مورد حمله قرار می‌دهد: در بسته تحریمی پنجم علیه روسیه در هشتم اپریل، اتحادیه اروپا ممنوعیت

تمامی واردات کودهای روسیه را به این اتحادیه اعلام کرده بود. [۱] بروکسل، در ماه‌های پس از این ممنوعیت، بارها به این موضوع اشاره کرده بود که این تحریم‌ها بر صادرات و تحویل کالا به کشورهای ثالث، به عنوان مثال کشورهای آفریقائی، اعمال نخواهد شد. با این وجود، چنین صادراتی در عمل غیرممکن شد؛ چرا که تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه بخش‌های حمل و نقل و بخش‌های مالی روسیه هم بود که به لحاظ لجیستیکی و مالی مسأله صادرات ممکن نبود. در دهم آگست، اتحادیه اروپا طی بیانیهای اعلام کرد که حمل و نقل کودهای روسیه در داخل و خارج از این اتحادیه نقض تحریم‌های اتحادیه اروپا خواهد بود. در نوزدهم سپتمبر، بروکسل با تأیید این امر که تحویل کود به کشورهای غیراتحادیه اروپا ممنوعیتی ندارد موضع خود را اصلاح کرد. در هفتم اکتوبر، اتحادیه اروپا اعلام کرد که رفع این ممنوعیت‌ها در مورد محموله‌هایی که ترانزیت‌شان از طریق قلمرو اتحادیه اروپا انجام می‌شود، به عنوان مثال بنادر اروپائی، نیز اعمال می‌شود. [۲] قوانین تناقض‌آمیز و اغلب دوپهلوی به وجود آمده، ناامنی قابل توجهی را ایجاد می‌کند – امری عادی در مورد ساختارهای تحریمی غرب. در نتیجه، کودهای کیمیائی حتی همان موقع هم به کشورهای خارج از اتحادیه اروپا تحویل داده نشدند.

ناامنی به مثابه یک مانع

این امر بدین خاطر بود که جنبه دوم ساختار تحریمی باعث عدم اطمینان شده بود: تحریم‌هایی که نوک پیکان‌شان به سمت افراد نشانه رفته بود. در نهم مارچ، این تحریم‌ها دیمیتری مازپین را هم هدف قرار دادند؛ میلیاردر روسی و سهام‌دار عمده شرکت کیمیائی اورال‌کم Uralchem، یکی از بزرگترین تولیدکنندگان آمونیاک در جهان. [۳] آمونیاک جزء مواد حیاتی در کودهای کیمیائی‌ست. اگرچه مازپین سهام عمده خود در اورال‌کم را واگذار کرده و در مارچ آن را به ۴۸ درصد رساند، اما عدم اطمینان همچنان باقی ماند که آیا این امر برای انجام تجارت عمده با شرکت اورال‌کم بدون این که ریسک مجازات وجود داشته باشد کافی‌ست یا خیر؟ هفته گذشته، مازپین در مصاحبه با فایتشال تایمز عنوان کرد که اگرچه اورال‌کم و سایر تولیدکنندگان آمونیاک یا کودهای کیمیائی روسیه رسماً تحریم نشده‌اند، با این حال، در هر بانک وکلای هستند که به دلیل عدم اطمینان هشدار می‌دهند که با شرکت‌های روسی وارد معامله نشوید. وی گله می‌کند: "درحالی که محموله بشردوستانه بوده و به صورت رایگان به آفریقا داده می‌شود، ما حتی اجازه پرداخت هزینه حمل و نقل را نداریم." [۴] با این حال، اتحادیه اروپا علیه آن میلیاردرهای روسی که به شرکت‌هایشان وابستگی دارد تحریمی را اعمال نکرده است. به طور مثال هیچ تحریمی متوجه ولادیمیر پوتین نیست. شرکت او نوریل‌سک نیکل نام دارد که ۱۵ درصد نیکل مصرفی و همچنین ۴۰ درصد پالادیوم سرتاسر جهان را تولید می‌کند: اتحادیه اروپا خودش نیازمند این مواد خام است. [۵] اما اتحادیه اروپا، خلاف کشورهای آفریقائی، نیازی به آمونیاک مازپین ندارد.

از کمبود کود تا کمبود غذا

از بهار تاکنون، خشم فزاینده‌ای به ویژه در آفریقا در رابطه با سیاست‌های تحریمی اتحادیه اروپا به وجود آمده است. سیریل رامافوزا، رئیس جمهور آفریقای جنوبی، طی یک کنفرانس مطبوعاتی مشترک با اولاف شولتس، صدراعظم آلمان، در ۲۴ ماه می از این امر شکایت کرد که حتی کشورهای ناظر - مانند کشورهای آفریقائی - یا آنها که نقشی در جنگ اوکراین ایفا نمی‌کنند هم تحت تأثیر شدید تحریم‌های تحمیل شده بر روسیه قرار گرفته‌اند. [۶] پیش از این هم در اوایل ماه آگست، بانک توسعه آفریقا هشدار داده بود که این قاره حدود دو میلیون تن کمبود در زمینه کود کیمیائی دارد.

کارشناسان پیش بینی کرده بودند که کمبود کود ممکن است منجر به رکود تولید مواد غذایی در آفریقا شود آن هم به میزان ۲۰ درصد یا حتی بیشتر. [۷] بنابر گزارش برنامه غذایی (WFP) ملل متحد، در ۸۲ کشوری که این سازمان فعال است، از جمله چندین کشور آفریقائی- جنگ در اوکراین و تحریم‌های غرب حدود ۷۰ میلیون نفر را به جمعیت کثیر کسانی که در حال حاضر از ناامنی حاد غذایی رنج می‌برند اضافه کرده است. [۸] متخصصان حوزه صنعت بر این باورند که به دلیل کمبود کود کیمیائی، انتظار می‌رود که امسال در مقایسه با سال قبل ۲.۴ درصد کاهش را در برداشت محصولات کشاورزی شاهد باشیم. [۹]

اولین پیشرفت در ملل متحد

با توجه به این وضعیت، ملل متحد از فصل بهار در تلاش بوده تا اتحادیه اروپا را متقاعد به لغو تحریم‌های خود علیه روسیه کند. توافق‌نامه‌ای که با واسطه‌گری ترکیه در ۲۲ ماه جولای انجام شد و امکان صادرات غلات اوکراین را از بحیره سیاه امکان‌پذیر ساخت، اتحادیه اروپا را رسماً متعهد کرد تا به صادرات کود کیمیائی روسیه مجوز بدهد. با این حال، بروکسل همچنان در پس ادعای خود مبنی بر این که هیچ تحریمی به شکلی رسمی وجود ندارد پنهان شد و از ایجاد شرایطی که در آن امکان تحویل کود کیمیائی فراهم شود خودداری کرد.

یکی از اولین پیشرفت‌ها در ملل متحد زمانی به دست آمد که در یازدهم نومبر موفق شد حرکت رو به جلو در مذاکرات را اعلام کند. در دوازدهم نومبر بود که اورال کم برای اهدای ۲۶۰ هزار تن کود کیمیائی اعلام آمادگی کرد. این میزان همانی بود که کشورهای اتحادیه اروپا ماه‌ها در بنادر خود مسدود کرده بودند. پس از تأخیرهای پی در پی، این امکان وجود داشت که یک کشتی در روتردام با میزان ۲۰ هزار تن کود کیمیائی آزادسازی و در نهایت از طریق بنادر موزامبیک برای تحویل کالا به مالاوی عازم شود. [۱۰] با این حال، کشورهای اتحادیه اروپا همچنان تمایلی به آزادسازی کودهای کیمیائی روسیه ندارند. به عنوان مثال، هفته گذشته، لتونی اعلام کرد که محموله‌های مسدود شده اورال کم را در ریگا- مشروط به این که شرکت هیچ هزینه‌ای دریافت نکند- آزاد کند؛ این محموله شامل ۲۰ هزار تن کود کیمیائی است. [۱۱]

اتحادیه اروپا زیر فشار

در همین اثناء، اتحادیه اروپا به دلیل مسدود کردن و تحریم کودهای کیمیائی که باعث تشدید گرسنگی به خصوص در آفریقا شده است، تحت فشارهای بین‌المللی قرار گرفته و مجبور است به نوعی واکنش نشان دهد. به همین دلیل، با ابتکار اعضای غربی، تحریم‌ها علیه شش میلیارد روسی را کاهش داده و به کشورهای اتحادیه اروپا اجازه می‌دهد تا در صورت لزوم، برای جلوگیری از قحطی، دارائی‌های مسدود شده را آزاد کنند تا امکان تحویل کودهای کیمیائی فراهم شود. در میان این شش میلیارد، نام سهامدار عمده سابق اورال کم یعنی مازپین به چشم می‌خورد. [۱۲] پولند و کشورهای بالتیک بشدت در برابر کاهش تحریم‌ها مقاومت کرده‌اند؛ چرا که مبارزه با روسیه برای آنها نسبت به مسأله گرسنگی در آفریقا اولویت دارد. تغییر رویکرد کشورهای اروپای غربی اتحادیه اروپا ظاهراً از این امر ناشی می‌شود که آنها به این درک رسیده‌اند که ادامه سیاست تحریم علیه اشخاص ثالث، قاره آفریقا را از کفشان خارج خواهد کرد. آنها اعلام کردند که از میان ۳۵ کشوری که در ماه اکتوبر در ملل متحد در محکومیت سیاست الحاق روسیه، رأی ممتنع دادند، حدود نیمی آفریقائی بودند. [۱۳] اتحادیه اروپا برای بازگرداندن آنها حاضر به امتیاز دادن است. با همه

این احوال، مشخص نیست که آیا این امتیازات واقعاً باعث آزادسازی تمامی کودهای کیمیائی خواهد شد و یا راه‌های جدیدی برای جلوگیری از تحویل مجدد آنها ارائه خواهد شد.

۱۹ دسمبر ۲۰۲۲

برگردان: علیرضا محولاتی

<https://www.german-foreign-policy.com/en/news/detail/9117>

- [1] اتحادیه اروپا پنجمین دور تحریم‌ها را علیه روسیه به دلیل تجاوز نظامی این کشور به اوکراین تصویب کرد .
consilium.europa.eu 08.04.2022
- [2] تحریم‌های اتحادیه اروپا - آخرین پرسش‌های متداول به روز شده در مورد حمل محموله‌های خاص روسیه از جمله زغال سنگ و کود. standard-club.com 07.11.2022.
- [3] النی و ارویتسیوتی، هنری فوی، والنتینا پاپ: اتحادیه اروپا 14 رئیس‌بازرگانی روسیه را به فهرست تحریم‌های خود اضافه می‌کند. ft.com 09.03.2022.
- [4] پولینا ایوانووا: میلیاردی روسی کود کیمیائی برای صادرات آمونیاک فشار می‌آورد. ft.com 13.12.2022.
- [5] کاترینا واگنر. Der Oligarch ohne Sanktionen. faz.net 31.05.2022.
- [6] راما فوزا: تحریم‌های روسیه به کشورهای "ناظر" آسیب می‌زند. businesslive.co.za 25.05.2022.
- [7] نک. به مقاله تولیدکنندگان گرسنگی
- [8] سام فلمینگ، اندی باندز: کشورهای عضو اتحادیه اروپا را برای اصلاح تحریم‌ها به منظور رفع انسداد محموله‌های مواد غذایی روسیه، تحت فشار قرار می‌دهند. ft.com 07.12.2022.
- [9]، [10] چگونگی اهدای زود هنگام کود کیمیائی به کشورهای آفریقائی. wfp.org 09.12.2022.
- [11] کودهای معدنی روسیه به دنبال درخواست گوترش آزاد شدند. bnn-news.com 12.12.2022.
- [12] اندرو رتمن: پادشاهان کودهای روسیه به دنبال کاهش تحریم‌های اتحادیه اروپا euobserver.com 16.12.2022.
- [13] سام فلمینگ، اندی باندز: کشورهای عضو اتحادیه اروپا را برای اصلاح تحریم‌ها به منظور رفع انسداد محموله‌های مواد غذایی روسیه، تحت فشار قرار می‌دهند. ft.com 07.12.2022.